EUROPA-
KOMMISSIONEN

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 14.6.2019
JOIN(2019) 12 final

FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUOPÆISKE RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Rapport om gennemførelsen af handlingsplanen for bekæmpelse af desinformation

A. Indledning

Det er en stor udfordring for vores samfund at beskytte vores demokratiske processer og institutioner mod desinformation[1]. Med henblik på at løse dette problem har EU opbygget en stærk ramme for en koordineret indsats, der på alle punkter er i overensstemmelse med europæiske værdier og grundlæggende rettigheder.

Europæisk demokrati er kun så stærkt, som borgernes aktive deltagelse gør det. Den rekordhøje valgdeltagelse ved de seneste valg til Europa-Parlamentet viser, hvor meget europæerne ønsker at være med til at forme deres Unions fremtid.

Mens det stadig er for tidligt at drage endelige konklusioner om desinformationsniveauet og dets betydning for valgene, står det klart, at de foranstaltninger, der er truffet som led i den fælles handlingsplan for bekæmpelse af desinformation[2] og den tilhørende såkaldte valgpakke[3], har bidraget til at forhindre angreb og afsløre desinformation. Tilskyndet af disse foranstaltninger har talrige journalister, faktatjekkere, platforme, nationale myndigheder, forskere og civilsamfundsorganisationer bidraget til at øge kendskabet til, hvordan man imødegår denne trussel. Offentlighedens øgede kendskab har for sin del gjort det sværere for ondsindede aktører at manipulere den offentlige debat.

Der er dog ikke tid til at slappe af. Kampen mod desinformation skal fortsætte. Der er tale om en langsigtet udfordring, som berører alle dele af vores samfund og kræver et vedholdende engagement og vedvarende bestræbelser. Der skal gøres mere for at beskytte Unionens demokratiske processer og institutioner mod manipulation og desinformation.

Denne rapport fra Kommissionen og den højtstående repræsentant indeholder en foreløbig vurdering af de fremskridt, der er gjort indtil nu, og de primære erfaringer, der kan bruges fremover. Den forklarer nærmere, hvordan handlingsplanen og valgpakken har bidraget til bekæmpelsen af desinformation i forbindelse med afholdelsen af valgene til Europa-Parlamentet. Desuden tjener den som Kommissionens og den højtstående repræsentants bidrag til Det Europæiske Råds møde den 20.-21. juni 2019.

B. Vejen til en koordineret tilgang til bekæmpelse af desinformation

Med vedtagelsen af handlingsplanen for bekæmpelse af desinformation har Kommissionen og den højtstående repræsentant opbygget en stærk ramme for bekæmpelsen af trusler såvel inden for EU som

[1] Kommissionen definerer desinformation som "oplysninger, der er verificeret som falske eller vildledende, som er fabrikeret, fremlagt og udbredt med henblik på økonomisk gevinst eller for bevidst at føre offentligheden bag lyset, og som kan være til skade for offentligheden. [...] Desinformation omfatter imidlertid ikke fejlagtig rapportering, satire og parodi, eller nyheder og kommentarer, der helt tydeligt er partiske." (COM(2018) 236). Målet med desinformation er at aflede opmærksomheden og skabe splid, så tvivl ved at fordreje og forfalske fakta og således forvirre folk og svække deres tillid til institutionerne og den etablerede politiske proces.

[2] JOIN(2018) 36.

[3] Valgpakken omfatter Kommissionens meddelelse om sikring af frie og retfærdige valg til Europa-Parlamentet (COM(2018) 637), Kommissionens henstilling om valgsamarbejdsnetværk, gennemsigtighed online, beskyttelse mod cybersikkerhedshændelser og bekæmpelse af desinformationskampagner i forbindelse med valgene til Europa-Parlamentet (COM(2018) 5949), Kommissionens vejledning i anvendelsen af Unionens databeskyttelseslovgivning i forbindelse med afholdelse af valg (COM(2018) 638) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2019/493 af 25. marts 2019 om ændring af forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014, for så vidt angår en kontrolprocedure vedrørende overtrædelse af reglerne om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet (EUT L 851 af 27.3.2019, s. 7).

uden for EU. Alle relevante aktører, heriblandt EU-institutionerne, medlemsstaterne, erhvervslivet og civilsamfundet har spillet en rolle på følgende fire indsatsområder:

1. EU har ved hjælp af taskforcerne for strategisk kommunikation og EU-enheden for analyse og udveksling af oplysninger om hybride trusler i EU-Udenrigstjenesten forbedret sin evne til at opdage og imødegå desinformation. EU har også forbedret den koordinerede indsats ved at oprette et system for hurtig varsling, der gør det lettere at udveksle oplysninger mellem medlemsstaterne og EU-institutionerne.
2. EU har ved hjælp af en frivillig kodeks om desinformation samarbejdet med onlineplatforme og erhvervslivet om at øge gennemsigtigheden i politisk kommunikation og forebygge, at platformenes tjenester bliver brugt til manipulation. Dette betyder, at brugerne ved, hvorfor de får vist bestemt politisk indhold og reklamer, hvor det stammer fra, og hvem der står bag.
3. Kommissionen og den højtstående repræsentant har i samarbejde med Europa-Parlamentet bidraget til at øge kendskabet til og modstandsdygtigheden over for desinformation i samfundet, navnlig gennem mere faktabaserede kommunikation og en fornyet indsats for at fremme mediekendskabet.
4. Kommissionen har støttet medlemsstaternes bestræbelser for at sikre integritet i forbindelse med valg og styrke modstandsdygtigheden i Unionens demokratiske systemer ved at fremme samarbejde, yde rådgivning og bistand og ved hjælp af lovgivningsmæssige foranstaltninger.

Oversigt over den fælles koordinerede bekæmpelse af desinformation i

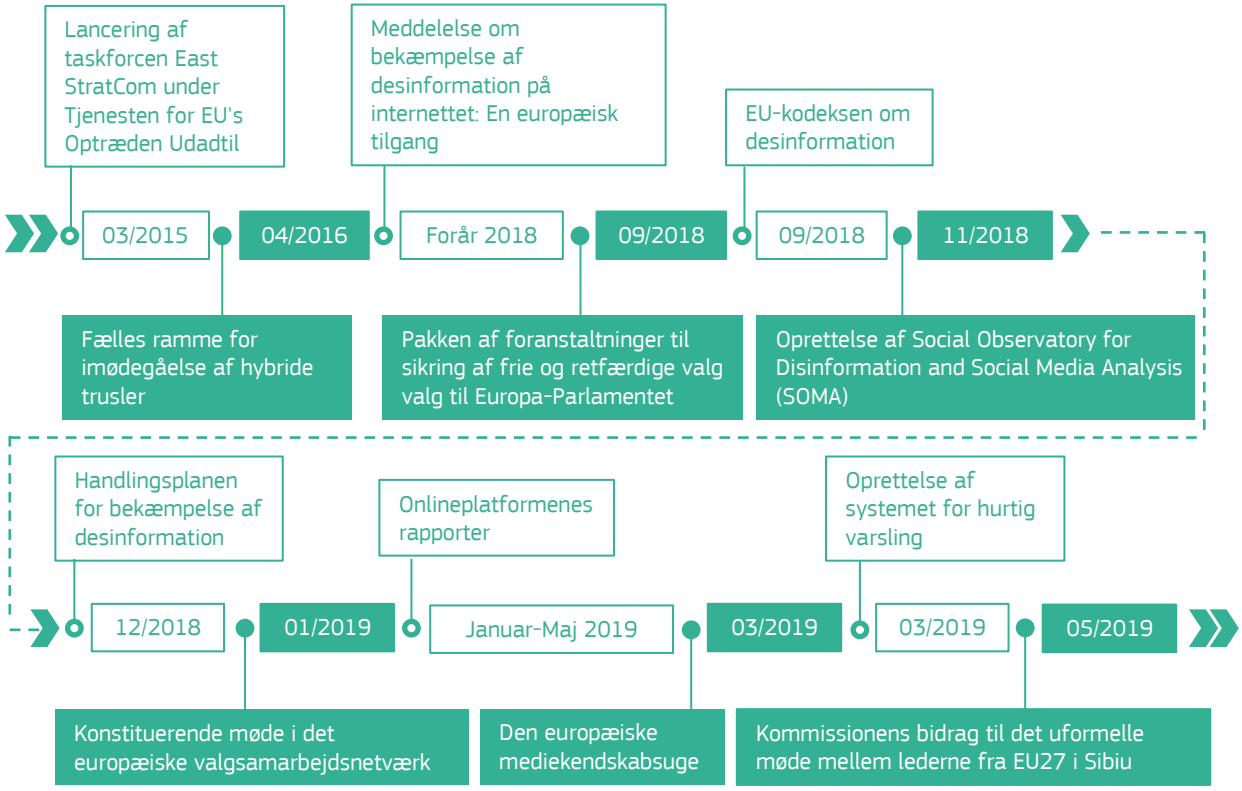

1. Forbedring af evnen til at opdage desinformation og styrkelse af den koordinerede indsats

Kommissionen og den højtstående repræsentant har styrket Unionens evne til at opdage, analysere og blotlægge desinformation og til at sikre en koordineret indsats, navnlig gennem systemet for hurtig varsling. Dette er især sket ved at styrke de pågældende arbejdsområder i Generaldirektoratet for Kommunikation og ved at tilføre EU-Udenrigstjenestens taskforces for strategisk kommunikation flere finansielle og menneskelige ressourcer. For eksempel har det øgede budget gjort det muligt for East StratCom-taskforcen at udvide sine aktiviteter og udvikle yderligere professionel overvågning.

Systemet for hurtig varsling gør det lettere på daglig basis at udveksle og dele oplysninger mellem EU-myndighederne og medlemsstaterne om en række sager og tendenser vedrørende desinformation.

Til dato har de forhåndenværende oplysninger ikke afsløret en særskilt grænseoverskridende desinformationskampagne lanceret udefra og specifikt rettet mod valgene til Europa-Parlamentet. De indsamlede oplysninger har dog afsløret konstante og vedholdende desinformationsaktiviteter af russisk oprindelse[4], der har til formål at mindske valgdeltagelsen og påvirke vælgernes stemme. Disse aktiviteter dækker en bred vifte af emner fra at stille spørgsmålstegn ved Unionens demokratiske legitimitet til at udnytte vigtige offentlige debatter om temaer såsom migration og suverænitet. Dette bekræfter, at desinformationskampagner lanceret af statslige og ikkestatslige aktører[5] udgør en hybrid trussel mod EU.

Der har dog vist sig en konsekvent tendens til, at ondsindede aktører bruger desinformation til at udbrede ekstreme holdninger og polarisere lokaldebatten, herunder ved hjælp af uberettigede angreb på EU. Indenlandske politiske aktører overtager ofte de taktikker og linjer, der anvendes af russiske kilder til at angribe EU og dets værdier[6]. Men andre eksterne aktører har også været involveret.

Ondsindede aktører har brugt branden i domkirken Notre-Dame til at illustrere de vestlige og kristne værdiers påståede forfald i EU. De har heller ikke været sene til at skyde skylden for den politiske krise i Østrig og den østrigske regerings efterfølgende sammenbrud på "den europæiske stat i staten", "de tyske og spanske sikkerhedstjenester" og enkeltpersoner. Desuden har udbredelsen af historier om, at Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beføjelser er uden betydning, og at det er styret af lobbyister, haft til formål at mindske valgdeltagelsen[7].

De taktikker, der anvendes af disse aktører, udvikler sig lige så hurtigt, som lande og platforme kan nå at vedtage foranstaltninger imod dem. I stedet for at gennemføre operationer i større skala på de digitale platforme, lader det til, at disse aktører, der især har tilknytning til russiske kilder, nu vælger at gennemføre operationer i mindre skala på lokalt plan, som er sværere at udpege og afsløre.

---

4 Antallet af sager om desinformation, der tilskrives russiske kilder som dokumenteret af East StratCom-taskforcen siden januar 2019 (998) er fordoblet sammenlignet med samme periode i 2018 (434).

5 Jf. især Facebooks meddelelser om nedlukning af sider, grupper og konti i andre lande https://newsroom.fb.com/news/.

6 https://www.isdglobal.org/isd-publications/interim-briefing-propaganda-and-digital-campaigning-in-the-eu-elections/.

7 Yderligere oplysninger om desinformationssager vedrørende disse emner kan findes på portalen EUvsDisinfo: https://euvsdisinfo.eu/disinformation-cases/.

I lyset af desinformationsaktiviteternes mere og mere sofistikerede karakter og de vanskeligheder, som uafhængige forskere har, når de forsøger at få adgang til relevante data på platformene, vil det tage tid og kræve en fælles indsats fra civilsamfundet, den akademiske verden, offentlige aktører og onlineplatforme at foretage en endelig vurdering af omfanget og betydningen af desinformationskampagner.

Systemet for hurtig varsling har bevist sit værd ved at fremme et tættere samarbejde mellem EU-institutionerne og de nationale myndigheder. Antallet af gange, der har været kontakt mellem myndighederne, er steget støt, og dette værktøj har udviklet sig til referenceramme for bekæmpelsen af desinformation. Det har også bidraget til at styrke samarbejdet med onlineplatformene, om end platformene stadig skal blive bedre til at reagere på eksterne indberetninger om uautentisk opførsel og skadeligt indhold. Systemet for hurtig varsling har også fremmet samarbejdet med internationale partnere såsom G7 og NATO, som vil blive yderligere styrket i fremtiden.

2. Gennemførelsen af EU-kodeksen om desinformation

Onlineplatforme er blevet vigtige informationskanaler for mange EU-borgere. De kan derfor spille en vigtig rolle i spredningen af desinformation. Derfor har Kommissionen tilskyndet platformene til at øge deres bestræbelser på at bekæmpe desinformation, og som følge heraf vedtog de største platforme, heriblandt Facebook, Google og Twitter, sammen med softwarevirksomheder og organer, der repræsenterer reklamebranchen, i oktober 2018 en selvregulerende kodeks om desinformation[8]. Dermed har de frivilligt forpligtet sig til at forbedre deres tjenesters gennemsigtighed, ansvarlighed og troværdighed.

Med henblik på valgene til Europa-Parlamentet i 2019 gennemførte Kommissionen og Gruppen af Europæiske Tilsynsmyndigheder for Audiovisuelle Medietjenester (ERGA)[9] målrettet overvågning af Facebooks, Googles og Twitters tiltag på baggrund af månedlige rapporter, som disse platforme fremsendte i perioden fra januar til maj 2019[10]. Overvågningen gav følgende resultater:

- Onlineplatformene har forbedret deres **granskning af reklamers placering** med henblik på at begrænse ondsindet clickbaitpraksis og reducere reklameindtægterne for dem, der spreder desinformation. De månedlige rapporter omfattede specifikke tal vedrørende antallet af reklamer, der var blevet fjernet, og reklamekonti, der var blevet lukket, som følge af vildledende eller misvisende adfærd[11].

[8] Microsoft underskrev kodeksen i maj 2019.

[9] ERGA forventes at vedtage en fuldstændig rapport på sit møde den 20.-21. juni 2019.

[10] Kommissionen har offentliggjort disse rapporter sammen med sin vurdering af fremskridtene med gennemførelsen af kodeksen om desinformation.

[11] Sådan adfærd omfatter identitetstyveri, spam, brug af misvisende identiteter, link til sider fyldt med reklamer (ad farms) og/eller svindelsider. I løbet af de pågældende fem måneder skred Google ind over for 131 621 EU-baserede reklamekonti under henvisning til overtrædelse af platformens politik om vildledning, over for 26 824 EU-baserede reklamekonti under henvisning til overtrædelse af platformens politik om utilstrækkeligt originalt indhold og over for 1 188 EU-baserede udgiverkonti under henvisning til overtrædelse af platformens politik om indhold af værdi (valuable inventory). Facebook rapporterede, at de var skredet ind over for 1,2 mio. reklamer i EU under henvisning til overtrædelse af platformens politikker om indhold af dårlig kvalitet samt forstyrrende, vildledende eller falsk indhold, eller forsøg på at omgå platformens systemer. Twitter rapporterede, at platformen havde afvist 6 018 reklamer rettet mod EU-markedet under henvisning til overtrædelse af platformens politik om uacceptable forretningsmetoder samt 9 508 reklamer rettet mod EU-markedet under henvisning til overtrædelse af platformens politik om reklamekvalitet.

- Alle tre onlineplatforme har øget deres bestræbelser på at forbedre **gennemsigtigheden i forbindelse med politisk reklame**, navnlig ved at mærke dem og gøre dem offentligt tilgængelige via søgbare reklamebiblioteker.
- Platformene rapporterede, at de havde iværksat tiltag til styrkelse af **deres tjenesters integritet**. De rapporterede bl.a. at de fokuserede på manipulerende adfærd, der ved hjælp af koordinerede aktiviteter gør indhold mere synligt, samt bedragerisk brug af bots og falske konti.

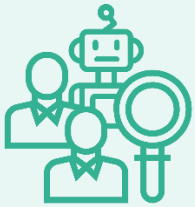

I perioden fra januar til maj har onlineplatformene iværksat tiltag til bekæmpelse af uautentisk adfærd med henblik på at begrænse spam og desinformation på verdensplan. Google rapporterede, at platformen på verdensplan har fjernet mere end 3,39 mio. YouTube-kanaler og 8 600 kanaler under henvisning til overtrædelse af platformens politik om spam og identitetstyveri. Facebook lukkede 2,19 mia. falske konti midlertidig ned i første kvartal af 2019 og skred specifikt ind over for 1 574 ikke-EU-baserede og 168 EU-baserede sider, grupper og konti, der udviste uautentisk adfærd målrettet EU-medlemsstater. Twitter skred på verdensplan ind over for ca. 77 mio. spamlignende eller falske konti.

I dagene op til valgene udpegede og lukkede onlineplatformene yderligere konti, der spredte desinformation og hadefuld tale, efter at have modtaget indberetninger herom fra uafhængige undersøgere og journalister[12]. Mere end 600 grupper og Facebooksider, der var aktive i Frankrig, Tyskland, Italien, Det Forenede Kongerige, Polen og Spanien, blev indberettet for at have spredt desinformation og hadefuld tale eller for at have anvendt falske profiler til på kunstig vis at promovere indhold fra parter eller sider, som de selv støttede. Brugere gik ind på disse sider 763 mio. gange. Indberetninger fra forskere, faktatjekkere og civilsamfundet udpegede også yderligere forsøg på i stor skala at manipulere stemmeadfærden i mindst ni medlemsstater[13].

Uanset den indsats, platformene allerede har lagt for dagen, skal de gøre mere for effektivt at bekæmpe desinformation. Selv om Facebook har udvidet gennemsigtigheden til emnebaserede reklamer[14], mens Google og Twitter ikke har, er der stadig tvivl om, hvor effektive de foranstaltninger, som signatarerne af kodeksen om desinformation har truffet, er. Desuden har platformene ikke gjort tilstrækkelige fremskridt for så vidt angår øget gennemsigtighed på reklamewebsteder, delvis som følge af reklameindustriens manglende deltagelse.

Alle platforme bør også sikre et aktivt og velfungerende samarbejde med faktatjekkere i alle medlemsstaterne og sætte brugerne i stand til bedre selv at genkende desinformation. Dette kan f.eks. gøres ved at udvikle troværdighedsindikatorer for informationskilder i samarbejde med medieorganisationer.

Platformene bør derudover give forskningsmiljøet adgang til data, inden for rimelighedens rammer og under hensyntagen til reglerne om beskyttelse af personoplysninger. Samarbejdet med forskere vil gøre det muligt at forbedre udpegelsen og analysen af desinformationskampagner, foretage grundig overvågning af implementeringen af EU-kodeksen om desinformation og føre uafhængigt tilsyn med

[12] https://www.theguardian.com/world/2019/may/22/far-right-facebook-groups-spreading-hate-to-millions-in-europe.

[13] Avaaz (2019): Far Right Networks of Deception; Institute for Strategic Dialogue (2019): 2019 EU Elections Information Operations Analysis: Interim Briefing Paper; Avaaz & Institute for Strategic Dialogue (2019): Disrupted: Evidence of Widespread Digital Disruption of the 2019 European Parliament Elections.

[14] F.eks. immigration, politiske værdier, civile og sociale rettigheder, sikkerheds- og udenrigspolitik samt miljøpolitik.

algoritmers virkemåde. Kommissionen vil fortsat fremme udbredt anvendelse af kodeksen blandt alle relevante interessenter.

Inden udgangen af året vil Kommissionen vurdere, hvor effektiv kodeksen har været de første 12 måneder af dens anvendelse. Hvis resultaterne af denne vurdering ikke er tilfredsstillende, kan Kommissionen foreslå yderligere tiltag, herunder af lovgivningsmæssig karakter.

3. Øget kendskab til desinformation og forbedring af samfundets modstandsdygtighed.

Der er behov for at samle ressourcerne for at bekæmpe desinformation og forbedre samfundets modstandsdygtighed. Dette kan gøres ved at give mere magt til borgerne og civilsamfundet og ved at sikre faktabaseret kommunikation om EU. Forud for valgene til Europa-Parlamentet arbejdede EU-institutionerne tæt sammen på følgende områder:

- **Øget kendskab til desinformation:** EU-institutioner iværksatte en række initiativer, f.eks. seminarer, konferencer og briefing af medierne, med henblik på at øge kendskabet til desinformation på tværs af EU-medlemsstaterne. Sammenlagt deltog hundredvis af journalister heri, hvilket førte til øget forståelse og mediedækning af desinformationstrusler. Flere end 200 interessenter fra civilsamfundet, universiteter og ungdomsorganisationer deltog i informationsmøder rettet mod besøgsgrupper, bl.a. under den europæiske ungdomsuge i Bruxelles.

Som følge af de nye EU-regler om databeskyttelse cirkulerede der en historie i Tyskland om, at børn — som det er tradition — ikke længere ville kunne hænge deres ønskeseddel til julemanden på byens juletræ. Selv om EU's databeskyttelsesregler er udformet med henblik på at sikre, at borgerens personoplysninger ikke anvendes uden borgerens samtykke, står der ingen steder, at børn ikke offentlig må dele, hvad de ønsker sig til jul, hvis forældrene ellers giver dem lov.

- **Bedre kommunikation om EU's politikker:** Med henblik på at øge kendskabet til desinformation og bedre forståelse af, hvilken indflydelse EU har på deres dagligdag, kommunikerede EU-institutionerne proaktivt og på flere sprog til millioner af EU-borgere via de sociale medier[15] og via kommunikationskampagner[16]. Europa-Parlamentet lancerede desuden en kampagne under titlen "Denne gang stemmer jeg"[17] og flere nationale myndigheder iværksatte lignende tiltag. Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten forstærkede også deres positive kommunikation betydeligt via målrettede kampagner, der nåede ud til millioner af borgere.
- **Forbedring af EU's evne til at reagere på desinformationsaktiviteter:** I samarbejde med EU-Udenrigstjenesten og Europa-Parlamentet og med hjælp fra den akademiske verden og andre institutioner producerede og distribuerede Kommissionen oplysningsmateriale til aflivning af myter og udbredelse af kendskabet til desinformation. Kommissionens interne netværk mod desinformation var regelmæssigt aktivt, i samarbejde med andre EU-institutioner, for at kombinere politisk ekspertise og know-how om kommunikation. Flere af Kommissionens repræsentationer oprettede sider på deres website, hvor de tilbageviste vedholdende myter om EU og udviklede partnerskaber med faktatjekkere, nyhedsredaktioner og andre civilsamfundsinitiativer med henblik på at tilbagevise desinformation.

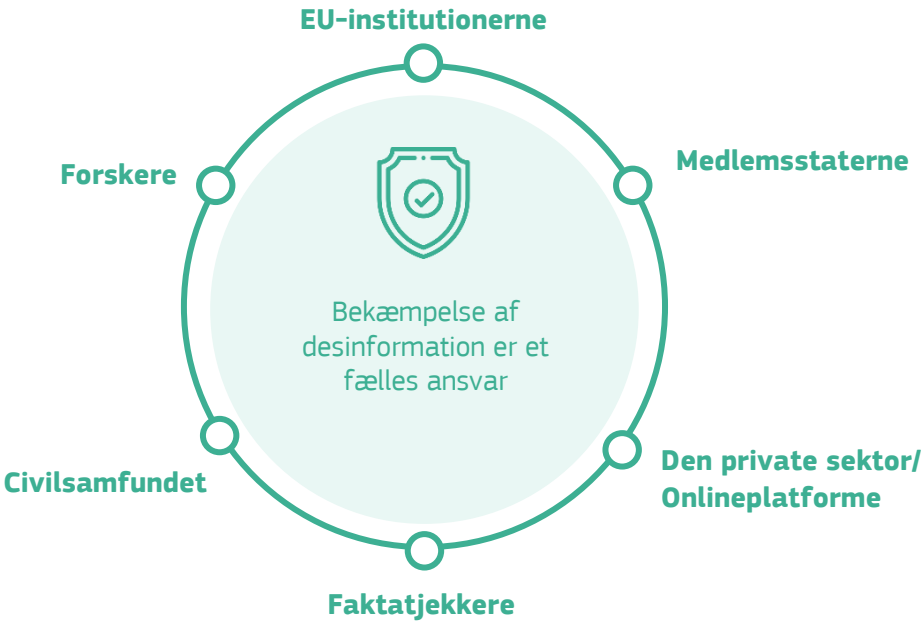

[15] Kommissionen kommunikerer regelmæssigt om desinformation på de sociale medier: fra januar 2018 til april 2019 lagde Kommissionen 57 opslag ud på Twitter, Facebook, Instagram og LinkedIn, som førte til 54 781 interaktioner, 3 256 476 visninger (kun Twitter og Facebook) og er nået ud til 385 655 personer (kun Facebook og Instagram).

[16] Et Europa, der skaber resultater (InvestEU, kørte i 16 medlemsstater og nåede ud til flere end 240 mio. potentielle kontakter i perioden 2017-2018), Et Europa, der styrker (EUandME, målrettet ca. 100 mio. unge i alderen 18-35 i EU, nåede ud til flere end 60 mio. potentielle kontakter i perioden 2018-2019), og et Europa, der beskytter (målrettet de 35-55-årige, nåede ud til næsten 60 mio. potentielle kontakter i perioden 2018-2019).

[17] Denne kampagne omfattede 300 000 mennesker, der alle var involveret i debatter om Europa i deres lokalsamfund og sociale grupper, såvel online som offline. Flere end 340 fælleseuropæiske organisationer gik sammen med Europa-Parlamentet om at promovere valgene.

- **Styrkelse af samfundets modstandsdygtighed gennem fremme af mediekendskab:** Et højt mediekendskabsniveau er vigtigt for, at borgerne kan træffe informerede beslutninger i den digitale tidsalder. Dette er en forudsætning for et levende, moderne demokrati. Med henblik på at udvide mediekendskabsinitiativerne på tværs af EU og fremhæve bedste praksis, navnlig på regionalt og nationalt plan, arrangerede Kommissionen således den første europæiske mediekendskabsuge, der omfattede mere end 320 arrangementer i hele EU[18]. I overensstemmelse med det nye direktiv om audiovisuelle medietjenester[19] skal medlemsstaterne i deres rammepolitik desuden støtte foranstaltninger til fremme af mediekendskab på nationalt plan i tæt samarbejde med de regulerende myndigheder og andre interessenter.
- **Styrkelse af civilsamfundet:** International Fact-Checking Network (IFCN) oprettede en europæisk afdeling af uafhængige faktatjekkere, der dækker 14 medlemsstater, og lancerede et websted, der kan tilgås på 11 sprog. Kommissionen vil fortsat fremme etableringen af et europæisk tværfagligt samfund af uafhængige faktatjekkere og akademiske forskere. Under programmet Horisont 2020 støtter Kommissionen desuden investeringer i ny teknologi til verifikation og distribution af indhold via de sociale medier. Derudover har Kommissionen i Unionens nabolande øget sine bestræbelser på at bygge bro mellem EU og partnerlandenes civilsamfund. Dette har gjort det muligt at udpege og afprøve samfundsdrevne løsninger til bekæmpelse af desinformation.

Kommissionen har igangsat projektet Social Observatory for Disinformation and Social Media Analysis (SOMA), der fremmer netværkssamarbejde, videndeling og udvikling af bedste praksis blandt uafhængige faktatjekkere. Den første gruppe af 14 europæiske faktatjekorganisationer har fået adgang til SOMA, der også lancerer tværfaglige centre med forskning i desinformation som hovedformål. Connecting Europe-faciliteten vil også yde finansiering (2,5 mio. EUR) til en ny digital serviceinfrastruktur rettet mod netværkssamarbejde mellem faktatjekkere og forskere.

4. Beskyttelse af integriteten af valg

Siden Facebook/Cambridge Analytica-sagen og afsløringer om indgriben i valg rundt om i verden har Kommissionen taget afgørende skridt til at beskytte integriteten af valg og øge samfundets modstandsdygtighed, navnlig ved hjælp af den såkaldte valgpakke. Disse tiltag har bidraget til at opnå konkrete resultater på følgende områder:

[18] Dette initiativ blev gennemført i samarbejde med medlemsstaterne og løb af stablen fra den 18. til den 22. marts 2019.

[19] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1808 om ændring af direktiv 2010/13/EU om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (direktiv om audiovisuelle medietjenester) i betragtning af de ændrede markedsforhold (EUT L 303 af 28.11.2018, s. 69).

- **Forbedret koordinering af valgmyndighederne:** I samarbejde med medlemsstaterne er der oprettet valgnetværk bestående af myndigheder, som er i besiddelse af de kompetencer, der er relevante i en valgkontekst, hvilket har ført til, at man nu er bedre forberedt på mulige trusler og har bedre mulighed for at koordinere aktiviteter på nationalt plan og EU-plan forud for afholdelsen af valg. Disse netværks aktiviteter omfatter udpegelse af trusler og huller, kriseberedskab, oplysningskampagner, bekæmpelse af desinformation, overvågning og håndhævelse af gældende regler og analyser af gældende national lovgivning og procedurer. Dette samarbejde har på effektiv vis understøttet forberedelserne til valgene i medlemsstaterne og bidraget til at afhjælpe nogle af forskellighederne på dette komplekse område.
- **Bedre beskyttelse mod cybertrusler:** Praktiske øvelser arrangeret med støtte fra Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA), Kommissionen og Europa-Parlamentet har bidraget til at styrke beredskabet og modstandsdygtigheden over for cybertrusler[20]. EU-institutionerne har taget skridt til at beskytte deres og deres centrale repræsentanters konti på de sociale medier[21]. Desuden kan EU nu efter vedtagelsen af den nye retlige ramme[22] også pålægge sanktioner med henblik på at afskrække og reagere på cyberangreb, der udgør en ekstern trussel mod Unionen og dens medlemsstater.
- **Misbrug af personoplysninger:** Med henblik på at præcisere databeskyttelsesforpligtelserne har Kommissionen offentliggjort en vejledning i anvendelsen af Unionens databeskyttelseslovgivning i forbindelse med afholdelse af valg[23]. Det Europæiske Databeskyttelsesråd har også udsendt en erklæring om anvendelsen af personoplysninger i politiske kampagner[24], hvori det forpligter sig til at samarbejde med andre relevante myndigheder om at værne om tilliden til sikkerheden ved og integriteten af valg. Derudover er der trådt nye foranstaltninger i kraft, som indfører sanktioner over for europæiske politiske partier, der ikke overholder databeskyttelsesreglerne[25]. Kommissionen har anbefalet, at medlemsstaterne anvender samme tilgang på nationalt plan.
- **Fremme af gennemsigtighed:** Medlemsstaterne, de politiske partier, fonde og kampagner er blevet opfordret til at træffe foranstaltninger til styrkelse af gennemsigtigheden i politisk kommunikation og politisk reklame. Formålet er at gøre EU-borgerne i stand til at genkende betalte politiske reklamer og politisk kommunikation online og gennemskue, hvem der står bag. Dette kan f.eks. gøres ved på deres websteder at stille oplysninger til rådighed om deres udgifter til onlineaktiviteter og målsøgningskriterier anvendt i reklamer.

På baggrund af disse erfaringer vil Kommissionen i oktober 2019 vedtage en omfattende rapport om valgene, herunder gennemførelsen af valgpakken.

---

[20] ENISA organiserede to øvelser, der bidrog til henholdsvis at forberede de nationale myndigheder på hændelser, der har til formål at så tvivl om et valgs legitimitet, og på et scenarie, hvor der blev gennemført cyberangreb på kritiske infrastrukturer forud for og under valgene til Europa-Parlamentet. Flere end 70 eksperter i håndtering af hændelser fra EU-medlemsstaterne deltog i den seneste øvelse i maj 2019.

[21] Social Media Assurance Service (SMAS), der leveres af IT-Beredskabsenheden for EU's Institutioner, Organer og Agenturer.

[22] Rådets forordning (EU) 2019/796 om restriktive foranstaltninger til bekæmpelse af cyberangreb, der truer Unionen eller dens medlemsstater (EUT L 129I af 17.5.2019, s. 1) og Rådets afgørelse (FUSP) 2019/797 om restriktive foranstaltninger til bekæmpelse af cyberangreb, der truer Unionen eller dens medlemsstater (EUT L 129I af 17.5.2019, s. 13).

[23] COM(2018) 638.

[24] https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb-2019-03-13-statement-on-elections_en.pdf.

[25] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2019/493 af 25. marts 2019 om ændring af forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014, for så vidt angår en kontrolprocedure vedrørende overtrædelse af reglerne om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet (EUT L 851 af 27.3.2019, s. 7).

C. Konklusioner

Forud for valgene til Europa-Parlamentet bidrog den koordinerede EU-tilgang til at sikre et stærkere beredskab og bedre koordinering i forbindelse med bekæmpelse af desinformation. Den foreløbige analyse viser, at den bidrog til at afsløre forsøg på at sprede desinformation og til at bevare integriteten af valgene[26] under fuld hensyntagen til ytringsfriheden. Valgdeltagelsen var den højeste i de sidste 20 år (50,97 %), hvilket afspejler borgernes interesse for Unionen, og hvor stor betydning den har for deres liv.

Der er dog ikke tid til at slappe af. Desinformation er en trussel, der hele tiden udvikler sig, og som kræver løbende forskning med henblik på ajourføring af vores politiske værktøjskasse, så den stemmer overens med de nyeste tendenser og praksis. Ondsindede kilder, såvel inden for EU som uden for EU, anvender konstant nye taktikker og vælger i stigende grad at gennemføre operationer i mindre skala på lokalt plan, som er sværere at udpege og afsløre. Formålet er imidlertid det samme: at skabe splid i vores samfund og underminere borgernes tillid til de demokratiske processer og institutioner.

Beskyttelsen af vores demokratiske processer og institutioner mod desinformation og manipulation udgør en langsigtet udfordring og kræver en vedvarende indsats, nærmere betegnet en fælles indsats fra EU-institutionerne og medlemsstaterne, herunder tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer, således at vi bedre kan udpege, analysere og afsløre desinformationskampagner, samt et styrket beredskab til at bekæmpe desinformationskampagner på både EU-plan og nationalt plan. Den private sektor, navnlig onlineplatformene, bærer især et stort ansvar for at bekæmpe desinformation.

Kommissionens bidrag til det uformelle møde mellem lederne fra EU27 i Sibiu den 9. maj[27] var utvetydigt: fremkomsten af målrettede desinformationskampagner vil fortsat være en stor udfordring i fremtiden, og der opfordres derfor til iværksættelsen af en fælles indsats fra EU-institutionerne og medlemsstaterne for at bekæmpe desinformation.

EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne yderligere styrke samarbejdet inden for rammerne af systemet for hurtig varsling, herunder udviklingen af en fælles metode til analyse og afsløring af desinformationskampagner samt opbygningen af stærkere partnerskaber med internationale partnere såsom G7 og NATO.

Allerede inden årets udgang vil Kommissionen rapportere om gennemførelsen af valgpakken og vurdere, hvor effektiv EU-kodeksen om desinformation har været. På den baggrund kan der overvejes yderligere tiltag til sikring og forbedring af bekæmpelsen af truslen på længere sigt.

Kommissionen og den højtstående repræsentant er fast besluttede på at videreføre deres fælles indsats for at beskytte vores europæiske demokrati mod desinformation og manipulation. Det er vores fælles ansvar at værne om EU-borgernes ret til faktuelle, objektive og pålidelige oplysninger.

[26] Dette er også blevet anerkendt af uafhængige aktører og af medierne. Et studie gennemført af Oxford Internet Institute har vist, at mindre end 4 % af de nyhedskilder, der blev delt på Twitter forud for valgene til Europa-Parlamentet, indeholdt desinformation, og at de førende professionelle nyhedsmedier stod for 34 % af delingerne. I henhold til FactCheckEU var der mindre desinformation end forventet forud for valgene til Europa-Parlamentet, og den desinformation, der var, dominerede ikke debatten, sådan som det var tilfældet ved de seneste valg i Brasilien, Det Forenede Kongerige, Frankrig og De Forenede Stater.

[27] COM(2019) 218.